

Samråd D, E og F i Forsvarsudvalget 17. september 2015

Emne: Grundlaget for Irak-krigen og nedlæggelse af Irak- og Afghanistankommissionen

Kontor: Internationalt Juridisk Kontor

Tine Bramsen (S) har stillet spørgsmål D, E og F til besvarelse i Forsvarsudvalgets samråd torsdag den 17. september 2015. Spørgsmålene er stillet med baggrund i nedlæggelsen af Irak- og Afghanistan-kommissionen og ministerens udtalelser i forbindelse med den offentlige debat derom.

FOU samrådsspørgsmål D

Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt der er regeringens holdning, at Danmark gik i krig i Irak, fordi der var masseødelæggelsesvåben, men at den begrundelse var forkert.

FOU samrådsspørgsmål E

Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt hans udtalelser til Ritzau den 6. august 2015 om begrundelsen for den danske deltagelse i Irak-krigen, er i overensstemmelse med den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussens udtalelser i samme sag. Ifølge artiklen "Forsvarsminister: Begrundelse for Irakkrigen var forkert" på dr.dk/nyheder den 6. august 2015 har ministeren således udtalt: "Nogen mener, at vi aldrig får afdækket, hvorfor vi gik i krig. Jo, det gør man. Vi gik i krig, fordi der var masseødelæggelsesvåben. Den begrundelse var forkert. Slut" og "Vi ved, at det ikke var rigtigt, at masseødelæggelsesvåbnene var der. Det var kun rigtigt, at de havde været der".

FOU samrådsspørgsmål F

Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt han er enig i kritikken fra ledende amerikanske embedsmænd om, at det var en fejl at nedlægge Irak- og Afghanistankommissionen, jf. artiklen "Bush-rådgivere: Danmark bør genoplive krigskommission" i Information den 28. august 2015.

---000---

Besvarelse af FOU samrådsspørgsmål D, E og F

- Med udvalgets tilslutning vil jeg gerne besvare spørgsmål D og E samlet og derefter gå direkte til besvarelse af spørgsmål F.

[Spørgsmål D og E]

- Som spørgsmål D og E er formuleret, vedrører de samme emne - beslutningsgrundlaget for Danmarks deltagelse i Irak-krigen og mine udtalelser derom.

- Spørgsmålet om grundlaget for den danske militære indsats i Irak - der blev indledt for nu 12 år siden - har været drøftet i Folketinget adskillige gange før. Der er i tidens løb besvaret mange spørgsmål og samråd fra Folketinget om sagen. Det har også været drøftet indgående i offentligheden med utallige spørgsmål og svar, som kan findes på diverse mediers hjemmesider.
- Jeg vil derfor holde mit svar kort, da denne regerings holdning til, hvorfor Danmark gik i krig i Irak, er den samme i dag som den daværende regerings var i 2003.
- Danmarks støtte og bidrag til den multinationale indsats i Irak i 2003 fik Folketingets samtykke den 21. marts 2003, ved beslutningsforslag B 118 fremsat den 18. marts 2003.
- Begrundelse herfor fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget. Det kan alle læse, da beslutningsforslaget B 118 blev lagt åbent frem i Folketinget.
- Af bemærkningerne til beslutningsforslaget fremgår det, at det var Iraks gentagne substantielle krænkelser af sine nedrustningsforpligtelser i henhold til FN's sikkerhedsrådsresolutioner og Iraks manglende samarbejde med FN's våbeninspektører, der lå til grund for folketingets beslutning om Danmarks støtte og bidrag til den multinationale indsats i Irak i 2003.

- Det står således klart for alle, der har læst beslutningsforslaget og har fulgt den politiske og offentlige debat, på hvilket grundlag et flertal i Folketinget sendte et dansk militært bidrag til Irak.
- Samtidig er det også åbenlyst, at der i den folkelige debat i forbindelse med beslutningen om at gå i krig, var en debat om masseødelæggelses-våben.
- Det tror jeg er åbenlyst for enhver, der har fulgt den offentlige debat om Danmarks deltagelse i Irak-krigen. Og det er i den sammenhæng, at mine tidligere udtalelser til pressen har skullet læses.
- Det ændrer dog ikke ved det forhold, at Folketingets beslutning - og dermed grundlaget for dansk deltagelse i Irak-krigen - fremgår af beslutningsforslaget B 118 og bemærkningerne hertil.
- Det har jeg også redegjort for i mine besvarelser af § 20-spørgsmålene S 42 og S 111.
- Dette afslutter min besvarelse af spørgsmål D og E.

Besvarelse af FOU samrådsspørgsmål F

- [Og nu til spørgsmål F, som lyder:

Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt han er enig i kritikken fra ledende amerikanske embedsmænd om, at det var en fejl at nedlægge Irak- og Afghanistankommissionen, jf. artiklen "Bush-rådgivere: Danmark bør genoplive krigskommission" i Information den 28. august 2015.]

- Der har hele vejen siden 2003 været forskellige politiske holdninger til Danmarks krigsdeltagelse i Irak. Men den politiske diskussion synes jeg ikke, at man skal gøre juridisk.
- Som det fremgår af regeringsgrundlaget, finder regeringen, at grundlaget for den danske deltagelse i Irak-krigen og forhold omkring danske soldaters tilbageholdelse af personer under den danske krigsdeltagelse i henholdsvis Irak og Afghanistan allerede er tilstrækkeligt belyst.
- Dette er fortsat regeringens opfattelse, hvilket også fremgår af justitsministerens besvarelse af S 84 den 4. september 2015.
- Som jeg netop har forklaret ved min besvarelse af spørgsmål D og E, fremgår begrundelsen for Danmarks støtte og bidrag til den multinationale indsats i Irak i 2003 af bemærkninger til beslutningsforslag B 118.

- Jeg kan i den forbindelse også henvise til udenrigsministerens besvarelse af S 59.
- Jeg kan inden for mit ressort-område oplyse, at man fra dansk side har trukket indgående på de erfaringer, man har gjort sig i forbindelse med de sidste 10-15 års internationale operationer.
- Det har måske ikke stået så klart i offentligheden, men når Forsvaret i dag udarbejder direktiver i forbindelse med deltagelse i internationale missioner, bliver der trukket indgående på disse erfaringer.
- Afslutningsvist kan jeg også nævne, at Forsvarsministeriet i 2012 igangsatte et omfattende arbejde med udarbejdelsen af en dansk militærmanual. Militærmanualen skal bidrage til yderligere at styrke forsvarets uddannelse i og anvendelse af den humanitære folkeret og krigens love. Militærmanualen forventes færdig inden for det næste år.